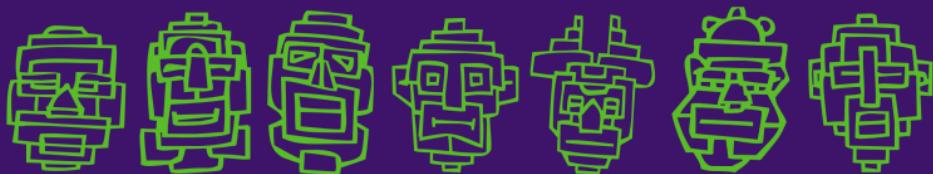

DRAMATI

CORDO DUNSDANY

Du dramati

Du dramati

Lordo Dunsany

Tradukita e kun Introdukto da
Brian E. Drake

THE OXFORD RATIONALIST

Tradukajo Creative Commons 2014 by Brian E. Drake
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 3.0 Unported
International

Brian E. Drake 1957—
Du dramati da Lordo Dunsany

Publikigita en Usa.

THE OXFORD RATIONALIST
56 Albany Street
Oxford, NY 13830 USA
(607) 843-2636

Edward John Moreton Drax Plunkett
18ma Barono de Dunsany

Introdukto

Ulfoye me deskovris la sekreto dil universo.
Me obliviis olu, ma me savas, ke la Kreanto
ne serioze estimas la Kreitaro, pro ke me
rimemoras, ke Lu sidis en Spaco, Lua omna
Kreitaro avan Lu, e ridis.

— Lordo Dunsany

Edward John Moreton Drax Plunkett (24 julio 1878 – 24 octobre 1957), 18ma barono de Dunsany en Irlando, esis chasisto, militisto, shako-championo, kombatanto por la yuri di bestii, e precipue e sempre literaturisto. Lu skribis centi de rakonti, romani, poem, esayi, autobiografii, e teatrali.

Dum yuneso Dunsany habitis la domeno familial ye Shoreham, Kent, Britania, Kastelo Dunsany, Irlando, ed instruktesis en Eton e Sandhurst. Lu heredis la nobela titulo pos la morto di sua patro en 1899 e luktis en la Boer-Milito kom oficero. Lu mariajeskis kun Beatrice Child-Villiers, filiino dil Komto de Jersey, en 1904; li havis un filiulo. Dum 1905 Dunsany publikigis sua unesma libro, *La dei de Pegāna*. En 1909 la poeto W.B. Yeats sugestis ke lu redaktez teatralo; ta dramato, *La ora pordo (The Glittering Gate)*, esis sucesoze pleita da la Abbey Teatro en Dublin, Irlando.

Dunsany komencis sua kariero dum la Irlandana Rinasko Literala e teatrale laboris kun O'Casey, Synge, Lady Gregory, e Yeats (qua

nekustumale redaktis selekto del verki da Dunsany); altra amiki literatural esis Kipling, James Stephens, ed “AE”. Dum la frua yari dil XXma yarcento la teatraji di Dunsany esis mem plu estimata kam lua rakonti e romani; kin de lua teatraji samtempe esis pleita an Broadway en New York. La du teatraji hike prezentita esas lua maxim sucesoza. *La dei del monto* (*The Gods of the Mountain*) unesmafoye prezentesis sucesoze che la Haymarket Teatro en London. Multi de lua teatraji esis pleita tra Europa, Kanada, Usa, mem en Rusia.

Lordo Dunsany esis un de la kreanti di moderna fantastika literaturo. Lua verki influis H.P. Lovecraft, Robert E. Howard, J.R.R. Tolkien, Neil Gaiman, e multa altri. Lovecraft skribis pri lu, ‘Por la advera imaginema homo, lu es talismano e klefo por desklozar richa magazini de sonjado e fragmenta memoraji; do ni pensez pri lu ne nur kom poeto, ma kom ta qua anke facas poeto ek singla lektanto.’^{*} Ma la fantastika rakonti di Dunsany ne esas nuboza revi di afektacanta poeto. Omna ideo es precise fixita da observado en la reala mondo. Quankam ta rakonti pleas en fora landi, fora epoki, la karakteri esas tam reala kam ta homo on vidas an strado, en autobuso, en spegulo.

Pos ke lu spektis *La dei del monto*, Frank Harris skribis, ‘Ico esis un de la bonega nokti de mea vivado; la nura teatrajo, me dicis a me, qua

*Lovecraft, H.P., “Supernatural Horror in Literature”, *Dagon and Other Macabre Tales*, Arkham House, 1965.

signifikas irgo a me dum duadek yari.* Edwin Björkman skribis, ‘En *La dei del monto* ni renkontras atmosfero di fataleso simila nur a to en la Greka teatraji. La krimino *hubris*, por la Grekani la nepardonebla peko, esas hike realigita a ni quale ol esis a li.’†

La teatraji di Dunsany havas profunda e luxoza simbolismo per nove kreita e tre personala mitologio. Oli anke havas ta formala perfekteso qua facas advera art-verki. Oli esas belega, belega per formo, e stilo, e kontenajo. Granda moyen-sparemeso regnas: nula vorto, tono, gesto disipas lia forteso. Ma oli anke esas tre ecitanta aventuri, rapida e stimulanta. E tra oli kuras la delicoza cinikeso e la dolca droleso di homo qua vidis la homaro per saja ma kompatema okuli.

Enirez la stranja mondo di Dunsany; trovez ibe ulo nova en tu.

*Citata en Dunsany, *Kin Dramati*, ed. Edwin Björkman, Little, Brown, 1919.

†*Ibid.*

LA ORA PORDEGO

[1909]

ROLI

Jim, *olima furtisto*
Bill, “ “ } *li amba mortinta*

Ceno: Sola loko.

Tempo: Nun.

LA ORA PORDO

La Sola Loko kovresas per granda e nigra roki e tre multa desstopizita bir-boteli. Dope esas muro ek granito en granda bloki, ed en olu la Pordego a Cielo. La pordego esas ek oro.

Sub la Sola Loko esas abiso steloza.

La kurteno elevinte revelas Jim qua fatigite ektiras korko de bir-botelo. Pose lu inklinas olu lente e per granda sucio. Ol esas vakua. Rido nelauta e perturbanta audesas de fore. Ta agado e la fora ridado iteresas sencese tra la dramato. Stopizita boteli deskovresas jacar dop roki, e multi decensas sencese tra la aero, atingebla da Jim. Omni es vakua.

Jim ektiras korki de kelka boteli.

JIM (*suciante ponderas botelo*)

Ico es plena. (*Ol esas, quale omni, vakua*)

[*De la sinistra latero audesas kantado.*]

BILL (*de la sinistra latero eniras portante kuglotruo super la okulo, kantas*) Rule Britannia, Britannia rule the waves. (*Cesas kantado*) Nu, do. Yen botelo de biro. (*Trovas ke ol esas vakua; regardas fore adinfre*) Me tedeskas pro ta granda stelachi infre e ta rokizita klifo. Me marchis alonge ca muro depos ke . . . Nu, certe es duadek-e-quar hori depos ke ta dommastro pafis me. E lu ne bezonis pafir, no, *me ne atakabus irgu.* Me nur

deziris kelk arjentaji. Me lore sentis stranje, ya. Ho, pordo. Nu, to es la Pordo a Cielo. Nu, nu. Es bona. (*Regardas adsupre longatempe*) No. Me ne povas klimar *ca* muro. Nu, ol ne havas suprajo. Adsupre, adsupre ol iras. (*Frapetas la pordego e vartas*)

JIM

To ne es por ni.

BILL

Nu, do, yen ulu. Nu, ulu pendigis lu. Nu, ma es olda Jim! Jim!

JIM (*fatigite*)

Saluto.

BILL

Nu, Jim! Quante longe tu es hike?

JIM

Me sempre es hike.

BILL

Nu, Jim, ka tu ne rimemoras me? Nu, tu docis Bill quale hoke forsar seruri yari e yari ante nun kande lu esis puerulo, e lu ne lernabis mestiero ed havabis nul moneto, e Jame havabus sen tu, Jim. (*Jim necerte regardegas*) Me jame oblioviis *tu*, Jim. Me forsis deki de domi. Pose me atakis la domegi. En la ruro, tu komprendas, tre granda. Me richeskis, Jim, ed omni qui konocis me estimis me. Me esis civitano, Jim, lojis inter li. E vespere, sidante apud la herdo, me kustumale dicis, ‘Me es tam habila kam Jim.’ Ma me ne esis, Jim. Me ne povis klimar quale tu. E me ne povis marchar quale tu eskalero stridanta, kande omno es

quieta ed hundo es en la domo e mikra
klikanta kozi jacas omnube, e pordo qua
stridas se on tushas ol, ed ulu maladesas
supere pri qua on ne saveskis, ulu qua havas
nulo por facar ma askoltar *tu* pro ke el ne
povas dormar. Ka tu ne rimemoras tua yuna
Bill?

JIM

Esis altra loko.

BILL

Yes, Jim, yes. Infre sur la Tero.

JIM

Ma altra loko ne esas.

BILL

Me jame obliquiis *tu*, Jim. Me murmuris per la
lango en kirko, quale omni, ma samtempe
me pensis pri tu en ta chambreto en Putney
e pri ta homo qua serchis omna anguli por
tu kun pafilo en l'una manuo e kandelo en
l'altra, e tu preske iris kun lu.

JIM

Quo 's Putney?

BILL

Ho, Jim, ka tu ne povas rimemorar? Ka tu ne
povas rimemorar ta dio kande tu docis a me
la mestiero? Me ne evis plu kam dek-e-du,
esis printempo, e la tota mayo florifis exter
l'urbo. E dum la nexta dio ni vidis ta grossa
fola vizajo dil dom-mastro ipsa. Triadek yari
ante nun.

JIM

Quo es yari?

BILL

Ho, *Jim!*

JIM

Komprenez, hike es nul espero. Ed ube es nul espero, es nul futuro. Ed ube es nul futuro, es nul pasinto. Nur es prezento hike. Me dicas, ke ni kaptetas. Hike es nul yari. Nek nul nulo.

BILL

Felicigez tu, Jim. Tu pensas pri ta citajo, ‘Vu abandonez espero qua adhike eniras.’ Olim me lernis citaji; li es tante jentil. Ulu nomita Shakesper facis oli. Ma li ne es racional. Pro quo dicar *vu* se tu intencas *tu*? Ne pensez pri citaji, Jim.

JIM

Me dicas, hike es nul espero.

BILL

Felicigez tu, Jim. Sat espero es ibe, ka ne?
(*Indikas per fingro la Pordego di Cielo*)

JIM

Yes, e pro to li tale kefklozas ol. Li ne permisas ke ni havez irgo. No. Me rimemoreskas itere la Tero depos ke tu parolis. Ibe esis same. La plu multon li havis, la plu forte li volis retenar ol de *tu*.

BILL

Tu esos kelke felica kande me dicabos to quon me havas. Do, Jim, ka tu havas irga biro? Nu, tu ya havas. Nu, tu *devas* esar felica, Jim.

JIM

To es l'omna biro quon tu ultempe vidos. Li es vakua.

BILL (*mi-staceskas de la roko an qua lu sidas, ed indikas per fingro a Jim; tre gaye*) Nu, tu es la homo qua dicis, ke hike es nul espero, e tu esperas trovar biro en omna boteli quin tu desstopizas.

JIM

Yes, me *esperas* vidar bir-guto en un de oli uldie, ma me *savas* ke me ne vidos ol. Forsan nur unfoye lia ruzo ne funcionos.

BILL

Quante tu probis, Jim?

JIM

Ho, me ne savas. Me sempre facas lo, laboras tam rapide posible, depos — depos ke — (*Tushas penseme lua kolo ed orelo*) Nu, depos, Bill.

BILL

Pro quo ne cesar?

JIM

Me troe durstas, Bill.

BILL

Quon tu pensas, ke *me havas*, Jim?

JIM

Me ne savas. Nulo utilesos.

BILL (*dum ke altra botelo montresas vakua*) Qua ridas, Jim?

JIM (*surprizesas da tala demando, laute ed emfazoze*) Qua ridas?

BILL (*kelkete perturbita pro ke lu evidente facis fola demando*) Kad amiko es?

JIM

Amiko! — (*ridas*)

[*La fora ridado anke ridas laute e longe.*

BILL

Nu, me ne savas. Ma, Jim, quon tu pensas, ke me havas?

JIM

Ol ne utilesos, irga quo ol es. Ne mem se ol es bank-bilieto de dek pundi.

BILL

Plu bona kam bank-bilieto de dek pundi, Jim. Jim, esforcez rimemorar, Jim. Ka tu ne rimemoras irgo, Jim?

JIM

Yes, me rimemoreskas nun. La suno kushis su. Ed ulloke es granda lumi flava. Ed on eniris dop li tra ocilanta pordi.

BILL

Yes, yes, Jim. To esis la Blua Urso en Wimbledon.

JIM

Yes, e la chambro esis tote plenigita per orea lumo. Ed ibe esis biro kun lumo en ol, e pokoj ekvarsita an la servo-tablo e lumo anke esis en ol. Ed ibe stacis yunino portanta flava hararo. El es certe dop ica pordo nun, lampo-lumo en elua hararo, inter l'anjeli, ed elua bela denti brileganta. El es certe proxim la trono; malajo esis jame en Jan.

BILL

No, jame esis malajo en Jan.

JIM

Ho, me ne volas vidar l'anjeli, Bill. Ma se me povus itere vidar Jan (*indikas vers la ridado*) lu povus ridar tante multe kam lu dezirus irgakande me dezirus plorar. On ne povas plorar hike, komprenez, Bill.

BILL

Tu ya itere vidos el, Jim.

[*Jim ne atencas ca dicajo; lu regardas adinfre e duras lua laborado.*

BILL

Jim, tu ya itere vidos elu. Tu volas enirar la Cielo, ka ne?

JIM (*ne regardas*)

Volas!

BILL Jim. Ka tu savas, to quon me havas?

[*Jim ne respondas, fatigite duras la laborado.*

BILL

Ka tu rimemoras la ferala kofri, Jim, quale ni apertis oli quale nuci per 'Old Nuc-ruptilo'?

JIM (*laboras fatigite*)

Itere vakua.

BILL

Nu, me havas Old Nuc-ruptilo. Me lore havis lu en mea manuo, e li permisis ke me retenez ol. Li opinionis, ke ol esos bona pruwo kontre me.

JIM

Nulo utilesas hike.

BILL

Me eniros Cielo, Jim. E tu venos kun me, pro ke tu docis a me la mestiero. Me ne povus

esar felica ibe, quale ta anjeli, se me savus,
ke irgu restus extere. Me ne es tala sorto.

[*Jim duras la laborado.*]

BILL

Jim, Jim. Tu ibe vidos Jan.

JIM

Tu jame trairos ta pordegi, Bill.

BILL

Oli es nur ek oro, Jim. Oro similesas mol
fero. Old Nuc-ruptilo sucesus se oli esus ek
stalo.

JIM

Tu jame sucesos, Bill.

[*Bill pozas roko apud la pordegi, klimas adsur
olu por atingar la seruro ed atakeskas la
seruro. Bona instrumento uzar esas ovo-
batilo. Jim fatigite duras lua laborado. Dum
ke Bill laboras, fragmenti ed ora skrubi falas
a la pavimento.*]

BILL

Jim! Old Nuc-ruptilo trovas ol facila. Ol es
nur fromajo por Old Nuc-ruptilo.

JIM

Li ne permisos tu, Bill.

BILL

Li ne konocas to quon me havas. Me trairas
ol quaze ol es fromajo, Jim.

JIM

Supozez ke ol es dika de milio. Supozez ke ol
es dika de miliono milii. Supozez ke ol es
dika de centa miliono milii.

BILL

Ne povas esar, Jim. Ta porti intencesas apertigar adextere. Oli ne povus se li es dika de plus kam quar inch-i admaxime, ne por arki-episkopo. Oli haltigesus.

JIM

Tu rimemorez ta granda kofro quon ni olime ruptis, qua kontenis karbono.

BILL

Ico ne es kofro, Jim, es Cielo. Ibe esos l'olda santi kun lia haloni brileganta e cintilifanta, quale fenestri dum vintra nokti. (*Strido, strido, strido*) E l'anjeli tam densa kam hirundi an dometo-tekto ante ke li migros. (*Strido, strido, strido*) E frukto-gardeni plenigita per pomi tam fore kam on povas vidar, e la fluvii Tigris ed Eufrates, tale la Biblo dicas; ed urbo ek oro, por ti qui prizas urbi, plenigita per gemi; ma me kelkete fatigesas da urbi e gemi. (*Strido, strido, strido*) Me iros aden la prati ube es la frukto-gardeni, apud la Tigris e l'Eufrates. Me ne surprizesus se mea olda matro esus ibe. El ne prizis mea mestiero (*strido, strido*), ma el esis bona matro por me. Me ne savas, ka li dezirus bona matro ibe, qua komplezus l'anjeli e sidus e ridetus a li kande li kantas, e kalmigus li se li iraceskus. Se li permisas enirar la bon homi, el es certe ibe. (*Subite*) Jim! Li ne blamos elu pro me, ka yes? Lo ne esus yusta, Jim.

JIM

Lo es exakte tale li agas. Exakte tale.

BILL

Se esus glaso de biro en Cielo, o plado de tripo ed onyon, o pipo de tabak', el havus oli kande me venus ad el. El komprenis bone mea kustum; e quon me prizis. Ed el savis kande expektar me preske omnube. Me ofte enklimis tra la fenestro dum irga kloko ed el sempre savis, ke lo esis me. (*Strido, strido*) El savos, ke ol es me nun ye la pordo, Jim. (*Strido, strido*) Ibe esos tota lum-brilego, e me apene rikonocos elu, til ke me kustumabos ad ol. . . Ma me rikonocos el inter milioni de anjeli. Ne esis nulu quale el an la Tero e ne esos nulu quale el en Cielo. . . . Jim! Me trairas, Jim! Nur un turno ed Old Nuc-ruptilo sucesos! Ol movas! Ol movas! Me bone konocas quale ol movas. Jim!

[*Fine venas bruiso de falanta skrubi; la pordegi movas adextere ed haltigesas da la roko.*

BILL

Jim! Jim! Me apertis ol, Jim. Me apertis la Pordo di Cielo! Venez ed helpez.

JIM (*Regardas instante kun la boko apertita. Ma lu triste sukudas sua kapo ed ektiras korko*)
Altra vakua.

BILL (*regardas adinfre la abiso qua esas sub la Sola Loko*) Steli. Granda stelachi.

[*Lu forpozas la roko an qua lu stacis. La pordegi lente movas. Jim rapide staceskas e kurias por helpar; li single sizas pordego e retrotiras olu kun la vizaji an olu.*

BILL

Ho, matro! Ka tu es ibe? He! Ka tu es? Hike es Bill, matro.

[*La pordegi pezoze apertigesas, e revelas vakua nokto e steli.*

BILL (*stumblas e regardegas la revelita Nulo, en qua fora steli vagas*) Steli. Granda stelachi. Ne esas irga Cielo, Jim.

[*Depos la revelo, kruela e violentoza ridado sonas fore. Ol kreskas laute e plu laute.*

JIM

Lo es exakte tale li agas. Exakte tale. Yes, li tale facas!

[*La kurteno falas e la ridado ululas.*

LA DEI DEL MONTO

[1911]

ROLI

Agmar	}	<i>Mendikeri</i>
Slag		
Ulf		
Oogno		
Thahn		
Mlan		
Furtisto		
Oorander	}	<i>Civitani</i>
Illanaun		
Akmos		
Dromedaristi		
Civitani, edc.		
La Altri		

Ceno: La Oriento

LA DEI DEL MONTO

LA UNESMA AKTO

Exter urbo-muro. Tri mendikeri sidas sur la tero.

OOGNO

Ica dii es mala por mendikar.

THAHN

Ya mala.

ULF (*plu evoza mendikero ma ne grizulo*)

Ul maligneso sizas la richi de ica urbo. Li ne plus joyas bonvolar, ma divenas bitra ed avara en la kordio. Ve por li! Me ulfoye sospiras por li, kande me pensas pri lo.

OOGNO

Ve por li! Avara kordio es mal aflikto.

THAHN

Ya mal aflikto, e mala por nia mestiero.

OOGNO (*penseme*)

Li agas tale dum multa monati. Qua sizas li?

THAHN

Ula malajo.

ULF

Recente kometo proximeskis la tero e la tero es sika e varmega, por ke la dei somnolas e l'omna divinaji en homi, exemple benigneso,

ebrieso, spensemeso, e kantado, esas velkita
e mortinta e la dei olin ne rinovigas.

OOGNO

Ya es varmega.

THAHN

Me nokte vidis ta kometo.

ULF

La dei somnolas.

OOGNO

Se li ne balde vekos ed itere facos ke ica
urbo meritez nia ordeno, me abandonos nia
mestiero e kompros butiko e sidos kom-
fortoze en ombro e vendos por ganar.

THAHN

Ka tu havos butiko?

[Eniras Agmar e Slag. Agmar, quankam
indijante vestizita, esas alta, imperema, e plu
evoza kam Ulf. Slag sequas dope.

AGMAR

Ka mendikero esas qua parolas?

OOGNO

Yes, sioro, povra mendikero.

AGMAR

Quante longe existas la mendikero-
mestiero?

OOGNO

Depos la fonduro dil unesma urbo, sioro.

AGMAR

E kande mendikero ultempe laboris per
komerco? Kande on ultempe marchandis e
kambiis e sidis en butiko?

OOGNO

Nu, nultempe.

AGMAR

Ka tu esas lo unesma qua abandonos la mestiero?

OOGNO

La tempo es mala por la mestiero.

AGMAR

Do, ka tu abandonos la mestiero?

OOGNO

La urbo ne meritas nia mestiero. La dei somnolas ed omna divinajo en homi es mortinta. (*Al triesma mendikero*) Ka la dei ne somnolas?

ULF

Li somnolas fore en la monti che Marma. La sep verda idoli somnolas. Qua reprimandas ni?

THAHN

Ka tu es ul granda komercisto, sioro? Forsan tu helpas povrulo qua hungregas.

SLAG

Mea mastro komercisto! No, no. Lu ne es komercisto. Mea mastro ne es komercisto.

OOGNO

Me vidas, ke lu esas ula lordo travestiita. La dei vekas e sendas lu por salvar ni.

SLAG

No, no. Vi ne konocas mea mastro. Vi ne konocas lu.

THAHN

Ka lu esas la Sultano ipsa qua venas por reprimandar ni?

AGMAR

Me esas mendikero, ed olda mendikero.

SLAG (*tre fiero*)

Nulu similesas mea mastro. Nul voyajanto renkontris ruzeso quale lua, ne mem li de Etiopia.

ULF

Ni recevas tu kun plezuro aden nia urbo, a qua maligneso falis, la dii esanta mala por mendikado.

AGMAR

Darfez nulu qua konocis la misterio de voyi o qua sentis la vento nove suflanta dum la matino, o qua advokis del anmi di homi divina bonvolo, itere parolar pri irga komerco o pri basa ganajo per butiki e komercisti.

OOGNO

Me nur parolis hastoze, pro ke la tempo es mala.

AGMAR

Me rektifikos la tempo.

SLAG

Nulo esas quon mea mastro ne povas facar.

AGMAR (*a Slag*)

Tacez ed atencez me. Me ne konocas ica urbo. Me voyajis de fore, kelkete exhaustinte la urbo Akara.

SLAG

Ibe mea mastro esis trifoye abatita e vundita da veturi, unfoye mortigita e sepfoye batita e spoliita, ed omnafoye lu esis generoze kompensita. Lu sufris non morbi, la plu multo mortigiva —

AGMAR

Tacez, Slag. — Kad irga furtisto esas en la mestiero hike?

ULF

Ni havas kelki hike quin ni nomas furtisti, mastro, ma li apene semblos furtisti a tu. Li ne esas bona furtisti.

AGMAR

Me bezonos la maxim bona furtisto.

[*Eniras du civitani luxoze vestizita, Illanaun ed Oorander.*

ILLANAUN

Do ni sendez galioni ad Ardaspes.

OORANDER

Rekte ad Ardaspes tra l'argenta pordegi.

[*Agmar movas la dika mancho di sua longa stabo a sua sinistra axelo, lu febleskas an olu ed olu sustenas lu; lu ne plus stacas rekte. Lua dextra brakio pendas laxe e neutile. Lu klaudikas al civitani por implorar almonajo.*

ILLANAUN

Me regretas. Me ne povas helpar tu. Tro multa mendikanti esas hike e ni mustas refuzar almonar por la fortuno dil urbo.

AGMAR (*sideskas e ploras*)

Me voyajis de fore.

[*Illanaun rivenas e donas moneto ad Agmar. Ekiras Illanaun. Agmar, itere stacanta rekte, retroiras a la altri.*

AGMAR

Ni bezonos vesti di alta qualeso; la furtisto quik komencez. Oli esez verda vesti.

MENDIKERO

Me iras trovar la furtisto.

ULF

Ni vestizos ni kom lordi e trompos la urbo.

OOGNO

Yes, yes; ni dicos, ke ni esas ambasadisti de fora lando.

ULF

Ed esos bona manjado.

SLAG (*nelaute ad Ulf*)

Ma vi ne konocas mea mastro. Nun pro ke tu sugestis ke ni irez kom lordi, lu facos plu bona sugesto. Lu sugestos, ke ni irez kom rejuli.

ULF

Mendikeri kom rejuli!

SLAG

Yes. Vi ne konocas mea mastro.

ULF (*ad Agmar*)

Quon tu imperas, ke ni facez?

AGMAR

Komence vi havos la vesti di alta qualeso per la maniero quon me dicis.

ULF

E pose, mastro?

AGMAR

Nu, pose ni iros kom dei.

MENDIKERI

Kom dei!

AGMAR

Kom dei. Kad vi konocas la lando tra qua me recente venis dum mea vagado? Marma, ube la dei esas skultita ek verda stono en la

monti. La omna sep dei sidas an la kolini. Ibe li sidas senmove e voyajanti adoras li.

ULF

Yes, yes, ni konocas ta dei. Hike li multe veneracesas, ma li somnolas e sendas a ni nul belaji.

AGMAR

Li esas ek verda jado. Li sidas kun gambi krucumita e lia dextra kudo sur lia sinistra manuo, la dextra indik-fingro indikanta adsupere. Ni venos travestiita aden la urbo, del direciono de Marma, e pretendos esar ta dei. Ni mustas esar sep quale li. E kande ni sidos, ni mustas sidar kun gambi krucumita quale li, kun la dextra manuo elevata.

ULF

Ito es mal urbo por falar sub la manui di opresanti, nam la judiciisti mankas afablesto hike quale la komercisti mankas bonvolo, depos ke la dei oblioviis li.

AGMAR

En nia anciena mestiero, homo povas sidar ye un strad-angulo dum kinadek yari ed agar unmode, ma dio venos kande lu plu bone staceskez ed agez altramode dum ke timida homo hungregos.

ULF

Anke es bona ne iracigar la dei.

AGMAR

Ka ne es omna vivado nur mendikado a la dei? Ka li ne sempre vidas, ke homi pregas a li ed imploras almonaji per incenso, e klosh, e subtil artifici?

OOGNO

Yes, omna homi es ya mendikeri avan la dei.

AGMAR

Ka la Sultano ne sidas ofte apud l'altaro ek agato en sua rejala templo quale ni sidas ye strad-angulo od apud la pordego dil palaco?

ULF

Yes ya.

AGMAR

Do la dei joyos, ke ni praktikos la santa mestiero per nova e subtil artifco, quale li joyas kande la sacerdoti kantas nova kan-sono.

ULF

Ma me havas timo.

[*Eniras parolante du homi.*

AGMAR (*a Slag*)

Tu irez aden la urbo avan ni e lo esez predicajo ibe, ke la dei skultita ek verda stono en la monto uldie staceskos en Marma e venos adhike portanta la aspekti di homi.

SLAG

Yes, mastro. Ka me ipsa dicez la predicajo? O kad ol esez trovita en ul olda dokumento?

AGMAR

Lo esez, ke ulu lektabis ol ultempe en rara dokumento. On parolez pri ol en la bazaro.

SLAG

Ol priparolesos, mastro.

[*Slag restas. Eniras la Furtisto e Thahn.*

OOGNO

Yen nia furtisto.

AGMAR (*kurajigante*)

Ha, lu esas ajila furtisto.

FURTISTO

Me povis prokurar nur tri verda robi, mastro. La urbo nun ne havas multi; pluse, ol es tre suspektema urbo e senshama pro olua basa suspekti.

SLAG (*a mendikero*)

To ne es furtado.

FURTISTO

Me ne povis agar pluse. Me ne praktikas furtado dum mea tota vivo.

AGMAR

Tu prokuris ulo; ol forsan suficos por nia skopo. Quante longe tu furtas?

FURTISTO

Me unesme furtis evante dek yari.

SLAG (*hororas*)

Evante dek yari!

AGMAR

Ni pecigez oli e partiguez oli inter la sep. (*A Thahn*) Ad-duktez a me altra mendikero.

SLAG

Mea mastro evinte dek yari ja mustis eskapar noktale de du urbi.

OOGNO (*admiras*)

Ka de du urbi?

SLAG (*afirmas per kap-signo*)

En lua propra urbo li ne nun savas ube es l'ora taso qua stacis en la Templo di la Luno.

AGMAR

Yes, sep peci.

ULF

Ni single portos peco super nia shifoni.

OOGNO

Yes, ni aspektos di alta qualeso.

AGMAR

Ne tale ni travestios ni.

OOGNO

Ne kovrez nia shifoni?

AGMAR

No, no. L'unesma homo qua inspektos ni dicos, 'Li es nur mendikeri. Li travestiis su.'

ULF

Quon ni facez?

AGMAR

Singlu de la sep portez peco dil verda vesto sub sua shifoni. E forsan hike ed ibe pokoj de la verda vesto montresos; ed homi dicos, 'Ta sep travestiis su kom mendikeri. Mi ne savas, quon li esas.'

SLAG

Askoltez mea saja mastro.

OOGNO (*admiras*)

Lu esas mendikero.

ULF

Lu esas *olda* mendikero.

LA KURTENO FALAS.

LA DUESMA AKTO

*La Metropolala Halo en la urbo Kongros.
Civitani, edc.*

*Eniras la sep mendikeri portanta verda silko
sub lia shifoni.*

OORANDER

Qua vi esas e de ube vi venas?

AGMAR

*Qua povas dicar qua ni esas o de ube ni
venas?*

OORANDER

*Quo esas ta mendikeri e pro quo li venas
adhike?*

AGMAR

Qua dicis a tu, ke ni esas mendikeri?

OORANDER

Pro quo ta homi venas adhike?

AGMAR

Qua dicis a tu, ke ni esas homi?

ILLANAUN

Nu, per la luno!

AGMAR

Mea fratino.

ILLANAUN

Quo?

AGMAR

Mea fratineto.

SLAG

*Nia fratineto la luno. El venas a ni nokte
fore en la monti di Marma. El pazetas lejere*

super la monti dum ke el es yuna. Kande el es yuna e gracila el venas e dansas avan ni, e kande el esas olda e malforma el klaudikas de la kolini.

OORANDER

Ma el esas itere yuna e sempre ajila per yuneso; ma el retrodansas a ni. La yari povas nek represar elu nek grizigar elua fratuli.

ILLANAUN

Lo ne es kustumala.

AKMOS

Predico ne pensis pri lo.

SLAG

El venas nove ed ajile, rimemoranta old amoranti.

OORANDER

Profeti venez e parolez a ni.

ILLANAUN

Lo ne eventis antee. Venez profeti. Profeti parolez a ni pri la futuro.

[La mendikeri sideskas adsur la pavimento posturanta kom la sep dei de Marma.]

CIVITANO

Me audis cadie, ke homi parolis en la bazaro. Li parolis pri predicajo quon on olime lektabis. Ol dicis, ke la sep dei venos de Marma travestiita kom homi.

ILLANAUN

Ka lo esas vera predicajo?

OORANDER

Ol es la nura predicajo quon ni havas. Homi sen predicaji es quale maristo naviganta nokte en nemapigita mari. Lu ne savas ube esas la roki od ube esas la portui. A quartesanto omno avane es nigra e la steli ne guidas, pro ke lu ne konocas oli.

ILLANAUN

Ka ni ne darfez inuestar ta predicajo?

OORANDER

Ni aceptezi olu. Ol esas quale la lumo mikra e necerta de lanterno portata da ebrianto, ma alonge la rivo di portuo. Ni guidesez.

AKMOS

Li forsan es bonvolanta dei.

AGMAR

Plu granda bonvolo kam nia bonvolo ne existas.

ILLANAUN

Do, ni facez nulo: li ne auguras danjero a ni.

AGMAR

Plu granda iraco kam nia iraco ne existas.

OORANDER

Se li esas dei, ni sakrifikez a li.

AKMOS

Ni humile adoras vi, se vi esas dei.

ILLANAUN (*anke genupozas*)

Vi es plu potenta kam omna homi e havas alta rango inter altra dei ed esas lordi super ica nia urbo, ed havas la tondro kom via ludilo e la ciklono e la eklipso e la omna fati dil homala tribui — se vi esas dei.

AGMAR

La pesto ne sizez quik ica urbo, quale ol intencis; la tertremo ne quik glutez olu per ululi de tondro; furioza armei ne vinkez ti qui eskapos — se ni esas dei —

POPULO (*hororas*)

Se ni esas dei!

OORANDER

Venez, ni sakrifikez.

ILLANAUN

Adportez mutonyuni.

AKMOS

Rapide! Rapide!

[*Uli ekiras.*]

SLAG (*per solena mieno*) Ica deo es tre divina deo.

THAHN

Lu ne es ordinara deo.

MLAN

Ya lu kreis ni.

CIVITANO (*a Slag*)

Ka lu ne punisos ni, mastro? Ka nulu del dei punisos ni? Ni sakrifikos, bone sakrifikos.

ALTRU

Ni sakrifikos mutonyuno quan la sacerdoti benedikabis.

UNESMA CIVITANO

Mastro, ka vu ne iracas kontre ni?

SLAG

Qua povas dicar, quala nuboza fati rulas en la mento di la seniora deo? Lu ne es ordinara deo, quale ni. Unfoye pastoro preterpasis lu

en la monti ed irante dubitis. Lu sendis fato
a ta pastoro.

CIVITANO

Mastro, ni ne dubitas.

SLAG

E la fato trovis ilu tanokte en la kolini.

DUESMA CIVITANO

Ni bone sakrifikos, mastro.

[*Uli rieniras kun mortinta mutonyuno e frukti. Li ofras la mutonyuno an altaro ube esas fairo, e la frukti avan la altaro.*]

THAHN (*extensas manuo al mutonyuno sur la altaro*) Ta gambo tote ne koquesas.

ILLANAUN

Stranje, ke dei tale sorgas pri koquar gambo
di mutonyuno.

OORANDER

Certe stranje.

ILLANAUN

Me preske dicus, ke homo parolis.

OORANDER (*pasas la manuo sur lua barbo e regardas la duesma mendikero*) Stranje. Certe
stranje.

AGMAR

Ka stranja esas, ke la dei amas karno rostita?
Por ta skopo li havas la fulmino. Kande la
fulmino brilas cirkum la membra di homi,
venas a la dei en Marma agreabla odoro,
odoro de rostar. Ulfoye la dei, esante pacoza,
diletas rostar la karno di mutonyuno. Lo es
la sama a la dei; haltez rostar.

OORANDER

No, no, dei del monti!

ALTRI

No, no.

OORANDER

Hastez, ni ofrez a li la karno. Se li manjus, omno esus bona.

[*Li ofras olu; la omna mendikeri manjas ecepte Agmar, qua spektas.*

ILLANAUN

On qua ne savas forsan dicus, ke li manjas quale hungroza homi.

ALTRI

Tacez!

AKMOS

Ma li aspektas quaze li ne manjis tala dineo dum longa tempo.

OORANDER

Li portas hungroza mieni.

AGMAR (*qua ne manjas*) Me ne manjas depos ke la mondo esis tre nova e la karno di homi esis plu delikata kam nuntempe. Ica juniora dei lernis la kustumo por manjar de leoni.

OORANDER

Ho seniora deo, manjez, manjez.

AGMAR

Por me manjar ne decas. Nulo manjas ecepte bestii ed homi e la juniora dei. La suno e la luno e la ajila fulmino e me — ni ulfoye mortigas ed ulfoye furiigas, ma ni ne manjas.

AKMOS

Se lu manjus nia ofrajo, lu ne vinkus ni.

OMNI

Ho, anciena deo, manjez, manjez.

AGMAR

Sato. Lo suficez, ke ica dei degnas a kustumo bestial ed homal.

ILLANAUN (*ad Akmos*)

Ma lu ne es dessimila a mendikero quan me recente renkontris.

OORANDER

Ma mendikeri manjas.

ILLANAUN

Nu, me nultempe konocis mendikero qua refuzis boledo de Woldera vino.

AKMOS

Tu facas nedecajo per dubitar li.

ILLANAUN

Me nur deziras pruvar lia deeso. Me ad-portos la Woldera vino. (*Ekiras*)

AKMOS

Lu ne drinkos. Ma se lu drinkus, lu ne vinkus ni. Ni ofrez a lu la vino.

[*Rieniras Illanaun kun gobletto.*]

UNESMA MENDIKERO

Yen Woldera vino!

DUESMA MENDIKERO

Yen Woldera!

TRIESMA MENDIKERO

Gobletto de Woldera vino!

QUARESMA MENDIKERO

Ho santa dio!

MLAN

Ho felica stando!

SLAG

Ho mea saja mastro!

[Illanaun montras la gobletu. La omna mendikeri extensas la manui, anke Agmar. Illanaun donas olu ad Agmar. Agmar solene sizas olu, e tre delikate ekvarsas de olu adsur la tero.

UNESMA MENDIKERO

Lu ekvarsis olu.

DUESMA MENDIKERO

Lu ekvarsis olu.

AGMAR (*flaras la vaporo*)

Ol esas konvena libaciono. Nia iraco kelkete pacigesas.

ALTRA MENDIKERO

Ma ol esis Woldera!

AKMOS (*genupozas ad Agmar*)

Mastro, me ne havas filii, e me —

AGMAR

Ne pregas ni nun. Nun esas la horo dum ke la dei kustumale parolas a la dei per la linguo di la dei, e se homi audus ni, li konjektus la neutileso di sua destino; lo ne esus bona por homi. Irez! Irez!

UN VARTAS

Mastro —

AGMAR

Irez!

[Li ekiras. Agmar sizas peco de karno e manjeskas, la mendikeri staceskas ed extensas su: li ridas, ma Agmar hungroze manjas.

OOGNO

Ha! Nun ni fine havas omno.

THAHN

Nun ni havas almonaji.

SLAG

Mastro! Mea saja mastro!

ULF

Nun esas bona dii, la bona dii; ma me havas timo.

SLAG

Quon tu timas? Esas nulon timar. Nulu estam saja kam mea mastro.

ULF

Me timas la dei quin ni pretextas esar.

SLAG

La dei!

AGMAR (*ektiras peco de karno de sua labii*)

Venez hike, Slag.

SLAG (*iras a lu*)

Yes, mastro.

AGMAR

Gardez la pordo dum ke me manjas. (*Slag iras al pordo*) Sidez en posturo di deo. Avertez se irga civitano proximeskas.

[*Slag sideskas apud la pordo en posturo di deo, lua dorso a la asistantaro.*

OOGNO (*ad Agmar*)

Ma, mastro, ka ni ne havos Woldera vino?

AGMAR

Ni havos omno, se ni nur es saja nune.

THAHL

Mastro, kad irgu suspektas ni?

AGMAR

Ni esez *tre* saja.

THAHL

Ma se ni ne esos saja, mastro?

AGMAR

Nu, morto forsan venos a ni —

THAHN

Ho, mastro!

AGMAR

— lente.

[*Omni movas perturbite ecepte Slag, qua
sidas senmove ye la pordo.*]

OOGNO

Ka li kredas ni, mastro?

SLAG (*mi-turnas sua kapo*)

Ulu venas.

[*Slag ripozas su en posturo di deo.*]

AGMAR (*forpozas la karno*)

Ni balde saveskos.

[*Omni pozas su en posturo di dei. Eniras Unu.*]

UNU

Mastro, me deziras la deo qua ne manjas.

AGMAR

Me esas lu.

UNU

Mastro, mea filio esis dimeze mordita da
vipero an la fauco. Salvez lu, mastro; lu
ankore respiras, ma lente.

AGMAR

Ka lu es ya tua filio?

UNU

Lu es certe mea filio, mastro.

AGMAR

Ka tu kustumis impedar lu dum ludar, dum
ke lu esis forta e sana?

UNU

Me nultempe impedis lu, mastro.

AGMAR

Di qua es Morto la filio?

UNU

Morto es la filio dil dei.

AGMAR

Ka tu, qua nultempe impedis tua filio dum ludar, demandas lo de la dei?

UNU (*hororante komprendas la signifiko di Agmar*) Mastro!

AGMAR

Ne plorez. Nam la omna domi quin homi konstruktabis es la ludeyi di ta filio dil dei.

[*La Unu ekiras taceme, ne ploras.*

OOGNO (*sizas Thahn an la karpo*)

Ka lu esas ya homo?

AGMAR

Homo, homo, e til jus nun, hungroza homo.

LA KURTENO FALAS.

LA TRIESMA AKTO

Sama chambro. Kelka dii plu tarde.

*Sep troni formita quale eskarpa rokaji pozesas
alonge la dopajo dil ceneyo. Sur oli reposaz la
mendikeri. La Furtisto ne asistas.*

MLAN

Mendikeri nultempe antee konocis tala
tempo.

OOGNO

Ha, la frukti e delikata mutonyuni!

THAHN

La Woldera vino!

SLAG

Plu bone esas vidir la saja artifici di mea
mastro kam havar frukti e mutonyuni e
Woldera vino.

MLAN

Ha! Kande li spionis lu por saveskar, se lu
manjas pos ke li forirabis!

OOGNO

Kande li questionis lu pri la dei e la homi!

THAHN

Kande li demandis, pro quo la dei permisas
kancero!

SLAG

Ha, mea saja mastro!

MLAN

Tale bone lua artifico sucesas!

OOGNO

Tante fora es hungro!

THAHN

Hungro similesas un de la sonji del lasta
yaro, la trublo de kurta nokto longe pasinta.

OOGNO (*ridas*)

Ho, ho, ho! Vidinte li pregar ni.

AGMAR

Kande ni esis mendikeri, ka ni ne parolis
kom mendikeri? Ka ni ne plendis quale li?
Ka ni ne aspektis kom mendikeri?

OOGNO

Ni esis la maxim alta de nia mestiero.

AGMAR

Do, nun ni esas dei, ni esez dei, e ne mokez
nia adoranti.

ULF

Me opinionas, ke la dei ya mokas lia
adoranti.

AGMAR

La dei nultempe mokis ni. Ni esas plu alta
kam la omna montopinti quin ni regardegis
en sonji.

ULF

Me opinionas, ke kande on es maxime alta,
lore li precipue mokas.

FURTISTO (*eniras*)

Mastro! Me esis kun ti qui savas omno e
vidas omno. Me esis kun la furtisti, mastro.
Li konocas me kom homo del mestiero, ma li
ne konocas me kom un de ni.

AGMAR

Nu, e do?

FURTISTO

Danjero, mastro, granda danjero.

AGMAR

Tu intencas dicar, ke li suspektas, ke ni es homi.

FURTISTO

Li longe suspektis lo, mastro. Me intencis dicar, ke li saveskos. Lore ni perdesos.

AGMAR

Do li ne savas lo.

FURTISTO

Ne ja, ma li ya saveskos, e ni perdesos.

AGMAR

Kande li saveskos?

FURTISTO

Depos tri dii li suspektis ni.

AGMAR

Multi ya suspektis ni, ma kad irgu audacas dicar lo?

FURTISTO

No, mastro.

AGMAR

Do, obliviez tua timo, mea furtisto.

FURTISTO

Du homi iris per dromedari tri dii ante nun por saveskor, ka la dei ankore restas en Marma.

AGMAR

Li iris a Marma!

FURTISTO

Yes, tri dii ante nun.

OOGNO

Ni perdesas!

AGMAR

Ka li iris tri dii ante nun?

FURTISTO

Yes, per dromedari.

AGMAR

Li retrovenos cadie.

OOGNO

Ni perdesas!

THAHN

Ni perdesas!

FURTISTO

Li certe vidos l'idoli ek verda jado sidanta an la monti. Li dicos, 'La dei restas en Marma.'

E ni brulesos.

SLAG

Mea mastro facos artifico.

AGMAR (*a Furtisto*)

Irez sekrete ad ul alta loko e regardez la dezerto e saveskez, quante longe ni havas por facar artifico.

SLAG

Mea mastro facos artifico.

OOGNO

Lu duktis ni aden embusko.

THAHN

Lua sajeso es nia fato.

SLAG

Lu ya facos saja artifico.

FURTISTO (*rieniras*)

Tro tarde!

AGMAR

Tro tarde!

FURTISTO

La dromedaristi es hike.

OOGNO

Ni perdesas!

AGMAR

Tacez! Me pensez.

[*Li omna sidas taceme. Civitani eniras e prosternas su. Agmar sidas profunde penseme.*

ILLANAUN (*ad Agmar*)

Du santa pilgrimanti iris a via sakra templi,
en qui vi kustumale sidis ante ke vi livis la
monti. (*Agmar dicas nulo*) Li nun retrovenas.

AGMAR

Ka li livis ni hike ed iris por trovar la dei?
Fisho ulfoye voyajis aden fora lando por
trovar la maro.

ILLANAUN

Tre veneracinda deo, lia pieso es tante
granda ke li iris por adorar mem via templi.

AGMAR

Me konocas ta homi havanta granda pieso.
Tala homi ofte pregis me, ma lia pregi ne
esas aceptebla. Li pokete amas la dei; lia
nura sorgo es lia pieso. Me konocas ta pia
homi. Li dicos, ke la sep dei ankore restas en
Marma. Li mentios e dicos, ke ni es ankore
en Marma. Tale li semblos plu pia a vi omna,
e pretendos ke nur li vidis la dei. Foluli
kredos li e partoprenos lia damno.

OORANDER (*ad Illanaun*)

Tacez! Tu iracigas la dei.

ILLANAUN

Me ne savas ti quin me iracigas.

OORANDER

Li forsan esas ya la dei.

ILLANAUN

Ube esas ta homi de Marma?

CIVITANO

Yen la dromedaristi; li nun venas.

ILLANAUN (*ad Agmar*)

La santa pilgrimanti de vua templo venas
por adorar vu.

AGMAR

La homi esas skeptiki. Quale la dei odias ta
vorto! Dubito sempre polutas vertuo. Li esez
jetata aden karcero por ne kontaminar via
pureso. (*Staceskas*) Li ne enirez hike.

ILLANAUN

Ma ho, maxim veneracinda deo del monto,
ni anke dubitas, maxim veneracinda deo.

AGMAR

Vi elektis. Vi elektis. Ma ankore lo ne es tro
tarda. Repentez e jetez ta homi aden karcero
e forsan lo ne esas tro tarda. *La dei nultempe ploras.* Ma pensante pri damno e ta fati qui
velkigas miriado de osti, lore, preske, se li ne
esus dei, li povus plorar. Hastez! Repentez
via dubito.

[*Eniras la Dromedaristi.*

ILLANAUN

Maxim veneracinda deo, ni havas granda
dubito.

CIVITANI

Nulo mortigis Illanaun! Li ne esas la dei!

SLAG (*ad Agmari*) Tu havas ideo, mea mastro.

Tu havas ideo.

AGMAR

Ne ja, Slag.

OORANDER (*per lauta e klara voco*)

Ka la dei del monto ankore sidis en Marma,
o ka li ne esis ibe?

DROMEDARISTO

Li ne esis ibe.

ILLANAUN

Ka li ne esis ibe?

DROMEDARISTO

Lia templi esis evakuita.

OORANDER

Yen la dei del monto!

AKMOS

Li ya venas de Marma.

OORANDER

Venez. Ni forirez por preparar sakrifiko.

Grandega sakrifiko por expiacor nia dubito.

[*Ekiras omni.*]

SLAG

Mea maxim saja mastro!

AGMAR

No, no, Slag. Me ne komprendas to quo even-tis. Kande me iris en Marma nur du semani ante nun, l'idoli ek verda jado ankore sidis ibe.

OOGNO

Ni nun salvesas.

THAHN

Yes, ni salvesas.

AGMAR

Ni salvesas, ma me ne komprendas quale.

OOGNO

Mendikeri nultempe antee konocis tala tempo.

FURTISTO

Me ekiros e gardos. (*Lu ekreptas*)

ULF

Ma me havas timo.

OOGNO

Ka timo? Ma ni salvesas.

ULF

Hiere nokte me sonjis.

OOGNO

Qua sonjo?

ULF

Nulo. Me sonjis ke me durstis ed on donis Woldera vino a me; ma timo esis en mea sonjo.

THAHN

Drinkante Woldera vino, me timas nulo.

FURTISTO (*rieniras*)

Li preparas granda festino por ni; li mortigas mutonyuni, e yunini esas ibe kun frukti, e ni havos multa Woldera vino.

MLAN

Nultempe mendikeri konocis tala tempo.

AGMAR

Kad irgu nun dubitas?

FURTISTO

Me ne savas.

MLAN

Kande esos la festino?

FURTISTO

Kande la steli aparabos.

OOGNO

Ha! La suno ja kushas su. Venos bona man-jado.

THAHN

Ni vidos la yunini enirar portanta korbo sur
lia kapi.

OOGNO

Frukti esos en ta korbi.

THAHN

Omna frukti del valo.

MLAN

Ho, tante longe me vagis alonge la voyi dil
mondo!

SLAG

Ho, tante desfacila li esis!

THAHN

E tante polvoza!

OOGNO

E tante pokoj de vino!

MLAN

Tante longe me pregis e pregis, e por tanta
multo!

AGMAR

Ni, a qui omno fine venas!

FURTISTO

Me timas, ke mea arto abandonos me, nun
ke bonaji venas a me sen furtar.

AGMAR

Tu ne plus bezonos tua arto.

SLAG

La sajeso di mea mastro suficos ni dum
omna dii.

*[Eniras timanta Homo. Lu genupozas avan
Agmar ed abasas sua brovo.*

HOMO

Mastro, ni imploras, la populo pregas.

[Agmar e la mendikeri sidas tacante en posturo di dei.

HOMO

Mastro, lo es terorinda. (*La mendikeri restas tacante*) Lo esas terorinda kande vi vagas nokte. Lo esas terorinda ye la bordo dil dezerto nokte. Pueri mortas pro vidar vi.

AGMAR

Ka la dezerto? Kande tu nin vidis?

HOMO

Lasta nokte, mastro. Vi esis terorinda lasta nokte. Vi esis terorinda en la krepuskulo. Kande via manui extensesis e tastis. Vi tastis por l'urbo.

AGMAR

Lasta nokte, ka tu dicas?

HOMO

Vi esis terorinda en la krepuskulo!

AGMAR

Ka tu ipse nin vidis?

HOMO

Yes, mastro, vi esis terorinda. Pueri anke vidis vi e li mortis.

AGMAR

Ka tu dicas, ke tu nin vidis?

HOMO

Yes, mastro. Ne quale vi nun esas, ma altre. Ni imploras, mastro, ne vagez nokte. Vi esas terorinda en la krepuskulo. Vi esas —

AGMAR

Tu dicas, ke ni aspektis ne quale ni nun esas. Quale ni aspektis a tu?

HOMO

Altre, mastro, altre.

AGMAR

Ma quale ni aspektis a tu?

HOMO

Vi esis tote verda, mastro, tote verda en la krepuskulo, tote ek petro itere, quale vi esis en la monti. Mastro, ni povas subisar vidar vi en karno quale homi, ma vidar roki marchanta esas terorinda, terorinda.

AGMAR

Ka tale ni aspektis a tu?

HOMO

Yes, mastro. Roko ne darfias marchar. Pueri vidante lo ne komprenas. Roko ne darfias marchar nokte.

AGMAR

Recente skeptiki esas hike. Ka li nun satis-facesas?

HOMO

Mastro, li teroras. Indulgez ni, mastro.

AGMAR

Dubito esas mala. Irez e fidez.

[*Ekiras Homo.*

SLAG

Quon li vidis, mastro?

AGMAR

Li vidis lia propra timi dansanta en la dezerto. Li vidis ulo verda pos ke la lumo iris, ed ula pueri dicis rakonto, ke ol esis ni. Me ne savas to quon li vidis. Quon li videz?

ULF

Lu dicis, ke ulo venas adhike del dezerto.

SLAG

Quo venas del dezerto?

AGMAR

Li es fola populo.

ULF

Ta blanka vizajo vidis ulo terorinda.

SLAG

Kad ulo terorinda?

ULF

Ta vizajo esis proxim ulo terorinda.

AGMAR

Nur ni timigis li e lia timi foligas li.

[*Eniras Servisto portanta torcho o lanterno quan lu pozas en receveyo. Ekiras.*

THAHN

Nun ni vidos la vizaji dil yunini venanta al festino.

MLAN

Mendikeri nultempe juis tala tempo.

AGMAR

Askoltez! Li venas. Me audas pedsoni.

THAHN

Dansanta yunini! Li venas!

FURTISTO

Nula fluto sonas, li dicis, ke li venos kun muziko.

OOGNO

Li havas pezoza boti; li sonas quale petro-pedi.

THAHN

Me ne prizas audar ta pezoza pedsoni. Ti qui dansas a *ni* mustas havar ajila pedi.

AGMAR

Me ne ridetos se li ne esos ajila.

MLAN

Li venas tre lente. Li venez ajile a ni.

THAHN

Li dansez venante. Ma la pedsoni similesas
la pedsoni di pezoza krabi.

ULF (*per lauta voxo preske plan-kantas*)

Me havas timo, olda timo ed auguro. Ni agis male sub la regardo di la sep dei. Ni esis mendikeri e devis restir mendikeri. Ni abandonis nia mestiero ed iras vers nia fato. Me ne plus tacigos mea timo; ol kurez e kriez, ol irez kriante de me; nam mea timo vidis kalamitato e konocis malignajo.

SLAG (*rauke*)

Mastro!

AGMAR (*staceskas*)

Venez, venez!

[Li askoltas. Nulu parolas. La petro-pedi proximeskas. Eniras serie de la dextra pordo procesiono di sep verda enti, mem la manui e vizaji esas verda; li portas verda petrosandali; li marchas kun la genui tre larje extensata, quaze li sidis kun la gambi krucumita dum yarcenti; lia dextra brakii e dextra indik-fingri indikante adsupere, dextra kudi sur sinistra manui; li inklinas groteske. Mi-voye a la lumrango li turnas su adsinistre. Li pasas avan la sep mendikeri, qui nun aspektas terorante, e sis de la enti sideskas per posturo deskriptita, dorsi a la asistantaro. La chefo stacas inklinante.]

OOGNO (*krias kande li turnas adsinistre*)

La Dei del Monto!

AGMAR (*rauke*)

Tacez! Li es blindigita da la lumo. Li forsan ne vidos ni.

[*La chefa Verdulo indikas per indik-fingro a lanterno o torcho — la flamo verdeskas. La sis sidinte, la chefo indikas violentoze unope a la sep mendikeri. Kande lu indikas, mendikero tiras su aden sua trono e krucumas sua gambi, la dextra brakio movas rigide ad-supere kun la indik-fingro vertikala, e regardegante expresuro hororanta eniras lia okuli. En ta posturo la mendikeri sidas sen-move dum ke verda lumo lumizas lia vizaji. La dei ekiras.*

Balde eniras la Civitani, uli portanta nutraji e frukti. Un de li tushas la brakio di una mendikero, pose tushas la brakio di altra.

CIVITANO

Li esas kolda; li divenis stono.

[*Omni abasas su, brovi al pavimento.*

UNU

Ni dubitis li. Ni dubitis li. Li divenis stono pro ke ni dubitis li.

ALTRU

Li esis la vera dei.

OMNI

Li esis la vera dei.

LA KURTENO FALAS.